

BÁNYÁSZ

A Magyarországi Bánya- és Kohómunkások Gazdasági Szövetségének Hivatalos Közlönye.

Felelős szerkesztő:
CSÓKA VENDEL.
Kiadó: **FAJD PÁL.**
Telefon szám: 46.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Salgótarján, Vasút-utca 4. szám.
Megjelenik minden hó 1. és 15-én.

Előfizetési ár:
1 évre 9.60 P. 1/2 évre 2.40 P.
1/2 " 4.80 " Egyes szám ára 40 f.

A szénbányászatban foglalkoztatott munkások helyzete.

Magyarország szénbányaiparában körülbelül harmincezer bányamunkás van foglalkoztatva, akik csak a szorosan vett bányüzemekkel kapcsolatos munkákat végzik. Ez a nagytömegű munkástábor már évek óta küzd a nyomorúsággal, akik az évnél ugyiszlólván csak 3-4, esetleg 5 hónapjában tudják a rendes havi műszakokat teljesíteni. Az év legnagyobb részét kényszerű munkátlansággal töltik, ami által azután a nyomorúság korbácsa sújtja őket. A mintegy harmincezer dolgozó a családtagokkal együtt jóval felülmulja a 100.000 tehát 100.000 ember kénytelen életét tengetni heti 3-4 napos munka után járó silány díjazásból. Ha figyelembe vesszük a béreket, úgy akkor azt találjuk, hogy csaknem az összes iparok között, a bányáiparban foglalkoztatott munkások bére a leg-
alacsonyabb.

Szivszomorító az a látvány, amikor az ember azt látja, hogy családok, amely családnak egyetlen dolgozója 5-6 apró gyermekkel kénytelen tengetni életét havi 50 és 70 pengőből, sőt helyenkint még ennél is kevesebből. Vajon el tudják-e képzelni azok a hivatalok és vállalatok, akik a munkásság ügyeinek az intézését oly mostohán végzik, hogyan néz ki az élet, amit ezen összegből kénytelenek folytatni, jobban mondva tengetni?

Allandóan azt hangoztatják, hogy a rossz gazdasági élet az okozója mindennek, továbbá azt hangoztatják, hogy ezen a válságon keresztül kell vergődni az országnak és csak lassan, fokozatosan következhet be a gazdasági élet javulása.

Tény, hogy ezen a gazdasági válságon keresztül kell vergődni, azonban ezt a vergődést nagyon sokban lehet enyhíteni s ugyancsak rövidíteni azt az időt, amely ezen a válságon keresztül vezet. — Magyarország szénbányászati helyzete tényleg nagyon szomorú képet mutat, mert ha a telepeken végig nézünk, szívfacsaró látvány tárul az ember szeme elé, amikor látja a nagy nyomorúságban vergődő férfiak, asszonyok és gyermekek szenvedéseit. Ha a dolgok mélyére nézünk, akkor szinte megmagyarázhatatlannak tartjuk és összehasonlítva a statisztikával, sehogys tudjuk megérteni, miért vannak az állandó szünnapok, hetenként 2-3 és miért vannak azok a nyomo-

ruságos keresetek, ez semmiben sem leli magyarázatát, mert az élelmiszer árak és az egyéb szükségleti cikkek árai egyáltalán nem alacsonyabbak, sőt a legtöbb helyen emelkedést látnunk úgy, hogy pl. ha a bányamunkás bére a mai áralakulásokhoz igazodna, akkor a mai átlagos bérek alig tesznek ki annyit, hogy a munkás csak a legnyomorúságosabb életmódot folytathatja. Vagyis 39 százalékkal alacsonyabb életmódon kénytelen vergődni, mint amelyet a hivatalos index előír. Ez már-már azzal a veszéllyel fenyegeti a bányáipart, hogy elveszíti munkaerejét, elveszíti azt a törzset, amely törzsnek a magyar bányáipar fellendülését köszönheti. És a legnagyobb kétségekkel látjuk, hogy miként pusztul az a tábor, amely hivatva volna a jövő generációjának a bányáipart átmenteni.

A rossz munkaviszonyok következtében előállott táplálkozás hiányos volta legjobban visszatükröződik, ha figyelembe vesszük a munkásság létszámához arányítva a betegműszakok számát. Példaképen az egyik szénvidék ezen állapotát mutatjuk be, nevezetesen a salgótarjáni szénmedencében 3 év munkáslétszámát összehasonlítjuk a betegműszakok számával. Kimutatjuk mennyi esik egy munkásra.

Év	Létszám	Betegműszak	Egy munkásra eső betegműsz.
1925.	5121	61.411	10
1926.	5393	70.324	13
1927.	5687	89.284	15.3

A fenti számokból látható, hogy dacára az évről-évre csökkenő munkáslétszámának, a betegműszakok száma óriási módon emelkedett. Ez hovatovább oda vezet, hogy az egész bányászgenerációt tönkre teszi. Különösen súlyos ez épen a bányáiparban, ahol a munkás annyi veszéllyel és az egészségre káros hatással járó munkát folytat.

Szemléltetőül bemutatjuk Magyarország széntermelését ugyancsak 3 évben, mely szerint 1925-ben 63.236.572 métermázsát, 1926 évben 66.492.110 métermázsát termeltünk, ezt is felülmulja az 1927 évi termelés 70.304.000 métermázsában. Ezzel szemben a fogyasztás szénben 1925-ben 68.588.000 métermázsá volt és 1926-ban 69.198.000 métermázsá, már most ha figyelembe

vesszük és összehasonlítjuk a szénfogyasztást a termeléssel, úgy alig valamivel volt kevesebb a termelés a fogyasztásnál. Azon a címen, hogy a magyar szénnek feljavításához szükséges a külföldi szén, behoztak Magyarországra 1925-ben 11.927.110 métermázsát, bár csak 5.000.000 métermázsára volt szükség, 1926-ban behoztak 12.249.090 q., bár csak 3.000.000 métermázsára volt szükség, 1927-ben behoztak 15.174.458 métermázsát, holott termelésünk 4.000.000 métermázsával felülmulja az 1926 évi termelést is, tehát 8-10 millió métermázsá szén hoztak be külföldről, amellyel a magyar bányáiparban foglalkoztatott munkások pusztulását idézik elő.

Ezek az áldatlan állapotok a legnagyobb lelketlenségre vallanak, lehetetlen helyzet elé állítják a munkást és kizsákmányolt páriává süllyeszti az ország legtekintélyesebb iparának dolgozó munkásait.

Ezen adatok Magyarország teljesen rendezetlen szénbányászati helyzetét jelzik. Szabad kezet engednek mindazon kereskedelmi és iparlovagoknak, akik a munkásság kizsákmányolása árán akarják az ipart fellendíteni. Mert mindazok dacára, hogy a fent kimutatott adatok szerint ezen rossz szénbányászati helyzet van az országban, a szénbányavállalatok virágoznak, sőt megengedhetik maguknak azt, hogy exponált igazgatósági tagjaiknak horribilis tántiémeket fizessenek, akik háttorzongatás nélkül rakják zsebre a guruló pengőket, tekintet nélkül arra, hogy mennyi véres verejték tapad hozzá. Már nem is csodálkozunk a vállalatok lelketlenségén és kapzsiságán, mert ez a töke természetrajzához tartozik, azonban itt már az államnak kell az ő tekintélyével és súlyával megálljt kiáltani, közbevetni magát és ezen lelketlenül rendezetlen állapotot rendezés alá venni és határt szabni a kizsákmányolásnak, védelmet nyújtani a kiuzsorázottaknak.

Az államnak módjában volna különféle eszközökkel, ha nem is gyökeresen megváltoztatni, azonban bizonyos átmenettel teljesen szabályozni és elviselhetőbbé tenni a munkásság helyzetét. Nevezetesen a fölöslegesen behoznó külföldi szeneket megakadályozni a bejövételben, vagy ha ezt bizonyos gazdaságpolitikai szempontból

nem állna módjában, úgy akkor olyan vámot reá kivetni, hogy azok, akik külföldi szén akarnak használni magyar szén helyett azok fizessék meg annak az árát oly módon, hogy elmenjen a kedvük és gondolkodóba essenek, amikor idegen szén akarnak beszerezni. Szükséges-e az, hogy pl. az uradalmakban a cséplésnél, szántásoknál és egyéb gazdasági munkálatoknál külföldi szén használjanak? Szükséges-e az, hogy a városokban a háztűzeléseknél magyar szén helyett külföldi szén használjanak? Nem-e méltányos követelése a munkásságnak az, hogy mindaddig, amíg a magyar szénnek piacot nem tudnak teremteni a külföldön, vagy egyéb helyeken, mindaddig az ország határain belül csakis a magyar bányák által termelt szeneket használhassák és ez által a magyar bányáipart képessé tegyék arra, hogy munkásait tisztességes, emberi méltósághoz mérten díjazhassa és elérje a munkásság azt a szükséges életnivót, amelyet mint dolgozó ember magának megkövetel.

Abban az esetben, ha az állam ezen rendszabályokkal lehetővé tenné a magyar szénnek az elhelyezését, úgy a munkásság sokkal könnyebben vívná meg harcát a munkáltatókkal, mert

akkor az évnek nemcsak 3-4 hónapjában lenne munkaalkalom, hanem az egész éven keresztül rendes üzemekkel folytathatnák a munkát, nem lennének a munkások hetenként 2-3 nap munkátlanságra ítélve. — Mindaddig azonban, míg ezen gyökeres változtatások meg nem történnek, már addig is kötelessége az államnak gondoskodni arról, hogy a vállalatok ne élhessenek vissza a munkásság munkátlansága következtébeni erőtlenségével.

Meg kell akadályozni azt, hogy az egyes vállalatok azt a lelketlen üzemi politikát folytassák, hogy míg az üzemi redukciók következtében a munkásság egyrésze csak 17, esetleg 18 műszakot teljesíthet, addig a munkásság egyrésze 30, sőt 35—36 műszakot is kénytelen teljesíteni, mert ha nem, akkor előtte van a szanálás réme, vagyis a munkából elbocsátják.

Kell, hogy az államhatalomnak anynyi ereje legyen, hogy törvényes keretek közé kényszerítse a vállalatokat és lehetetlenné tegye a munkásság ilyen lelketlen kizsákmányolását. Egetően sürgős és fontos ez a kérdés. Az illetékesek sürgősen intézkedjenek és tegyék lehetővé a munkásság rendes munkálkodását és ezen kizsákmányolást megakasszák.

Hogyan oldotta meg Amerika a munkabér kérdését úgy, hogy egyformán eleget tesz a munkaadók és a munkások érdekeinek.

Irta: **Charles Schwab** az amerikai acéltröszt elnöke.

Az alábbiakban az acélkirálynak a munkások kérdéséről szóló fejtegetéseit közöljük. A világ leggazdagabb emberének, az amerikai acéltröszt vezetőjének nézetei nagyon tanulságosak. Megértetik velünk, hogy miért verhetetlen az amerikai nagyipar, de megértjük azt is, hogy a földkerekség legnagyobb ipari osztályában miért nem tudott gyökeret verni a forradalmi szociálizmus.

„Gépember” vagy „iparpolitika” — ez a két jelszó a legfontosabb a nemzet jövőjének kialakulásában. Nem beszélhetünk az ember géppé válásának kérdéséről, annélkül, hogy számot ne vessünk a szörnyű felelősséggel, amely az ipar vezetőire hárul az emberiség sorsának irányításában. Azt hisszük, hogy a kérdés megoldása az iparpolitikai hivatáskörébe vág és rendkívül nagy jelentősége van Amerika anyagi boldogulása szempontjából. Az amerikai ipari vezetőségek érdeme, hogy ezeket az elvi megfontolásokat egész terjedelmükben felismerték és Amerikában az iparban érdekelték az ő felelősségüknek és kötelességeiknek tudatára ébredtek.

Melyek a munkások jogos követelései?

Melyek a munkások jogos kívánságai? Mi az, amivel jogosan meglegedhetnek, már amennyire azt az ipar helyzete megengedi? Azt hiszem, ezek: Tisztességes munkabér fizetése végzett szolgálatokért állandó, meg nem szakítható alkalmazás; gondoskodás életükéről és egészségükről; egészségi szempontból jó munkafeltételek; lehetővé tenni számukra a takarékoskodikást és hogy ily módon mint részvényesek; részesei legyenek az üzletnek; végül biztosítani nekik a pénzügyi függetlenséget öreg korukra.

Ami most már a munkabérrel illeti, azt hiszem, hogy a munkások kívánságát legjobban úgy

teljesíthetjük, ha embereinket az üzlethez való hozzájárulásuk és sikereik szerint jutalmazzuk. Emberi természetünk alapvető jellemvonása, hogy egyéni elismerést követelünk és hogy tehetségeink és sikereink szerint jutalmazzanak bennünket. És ez a munkabér kérdésben a bökkenő. Mert mennél inkább megközelítjük azt a kívánságot, hogy az egyéni érdemet egészséges és igazságos alapon elismertük, annál inkább meg kell győződünk arról, hogy egy messze vágó bonyolult kérdést kell megoldanunk.

Mi messze eljutottunk, amikor a szolgálatok megjutalmazásának alapvető kérdéséről gondolkodtunk. Odáig értünk, hogy a bérfizetést illetőleg van egy új szempontunk. Viszonyaink megjavulása egyre jobban megértette velünk, hogy a nemzeti jólét és jófizetett munkásokztály között kölcsönhatás van, mert a munkások fizető ereje elegendő arra, hogy az ipar tömegtermelését fenntartsa. Ambiciónk azt látni, hogy munkásaink illő bért kapnak, olyan bért, mely elegendő arra, hogy magát a munkást és családját tisztességes életnivón fenntartsa, s emellett még félre is tehessen. Gazdasági teóriáknak nem vettük hasznát, ellenben, nem tévesztettük szem elől azt az alapvető törvényt, hogy a kifizetett munkabérért teljes ellenszolgáltatást követelünk.

A világtörténelem nagyobb munkabérei.

Munkásaink gazdasági helyzete valósággal világcsodája lett. A bér munkások bérei ahhoz képest, amit vásárolhatnak rajta ma nagyobbak, mint az amerikai történelemben bármely ezt megelőző időszakban és bizonyára jóval nagyobb mint a munkások bére bármely országban a világon. Külföldi kartársaink csodálkoznak azon, hogy ilyen nagy munkabérek mellett nálunk alacsonyabbak az előállítási költségek. A

magyarázat ez: az amerikai munkások elérték, hogy a munkabért és a profitot ugyanabból a zsebkönyvből fizessék és hogy a szolgáltatásnak egyenlőnek kell lenni a kifejtett munkával.

A nagy munkabérek nem használtak annak akinek nincs módja arra, hogy azt megszovalja. Őra és napibér kereset használ az olyan munkásnak, aki csak néhány napot dolgozik egy hónapba, vagy néhány hónapot egy esztendőben. Az állandó munkaalkalom ennél fogva rendkívül fontos szükséglete a munkásnak. Ami ipari vezető embereink az elmúlt esztendőben sokat gondolkodtak azon a kérdésen, hogy mi módon lehetne kiküszöbölni a munkanélküliség veszedelemét. Megállapították, hogy az ipari tevékenység tetőpontja és mélypontja, amely időszak alatt a lázas termelést a pangás és a benuulás váltja fel, nem csak a munkások szempontjából nem kívánatos, hanem az iparra és a társadalomra is, mint egészen káros és pusztító hatású. A csúcspont és mélypont elsimítására sokat tettek az ipari vezetőség tudatos erőfeszítései, de még talán többet tett a nagy munkabérekre alapított vásárló erő és a közönség vásárló módszereinek megváltozása.

Az egyesült államok ipari szervezetének sikerét mutatja az a fontos haladás, amelyet ezeknek a csúcspontoknak és mélypontoknak csökkentésében megtettünk. A munkaalkalom tetőpontja és mélypontja néhány ével ezelőtt átlag 50%-os ingadozást mutatott az elmúlt esztendőben, ez az ingadozás egész 1926-ig állandóan csökkent s a munkaalkalmak tetőpontja és mélypontja évenként nem mutatott többet átlag 8%-os különbözethet. A munkának ez a szabályozása nem csak az alkalmazottakra nézve életbevágó kérdés, hanem a jó üzletmenetre is roppant fontossága.

A vállalatban való részesedés ösztönzőleg hat.

A rendes munkabér és az állandó alkalmazás mellett van még egy tényező, amely fontos, hogy a munkás az őt alkalmazó vállalatnál kifejtse teljes erejét. Ez a tényező az, hogy tulajdonos legyen a vállalatban. A tulajdonban való részesedésnek az az értelme, hogy hatalmas ösztönző erő, mert a munka végzésében felkelti az érdeket. Ennek az elvnek elhatároló befolyása van azokra, akik hajlandók részt venni az összes üzletek kockázatában. Az elmúlt esztendők azt mutatják, hogy az ipari alkalmazottaknál növekvőben van a részvényesek száma. Én nem akarom kicsinyelni azt a veszélyt sem, amit ez a szokás rejt magában, és nem is akarok minden részvénytársaságot arra kényszeríteni, hogy bér munkásait felvesse a tulajdonosok közé, tekintettel saját értékpapirjainak természetére. Annyi bizonyos, hogy kedvező körülmények között, a saját érdekeinek a spekuláció és a lehetséges veszteségek ellen való megőrzésével, az alkalmazottak részvénytulajdonos volta egyik legerősebb ösztönző, a vállalat életbevágó érdekeinek előmozdításában.

Az ipar sikeres irányítása a jövőben mindinkább az emberekkel való bánásmódtól függ, nem annyira a gépektől és ettől függenek az egyéb problémák is a gyakorlati üzemvezetés területén. Azt mondhatjuk, hogy az üzemvezetői hivatás nagyrésztében s általánosságban, megoldotta vagy legalább is lerakta technikai alapelveit. A tapasztalat azonban azt mutatja, hogy az ipar feladata most a nagyhorizontu termelés napjaiban, az emberekkel való bánásmód emberi alapra való helyezése.

Az ipari politika és az ipari szervezés további kiállításai valóban megmérhetetlenek. Nem értük el a tökéletességet, de nagy hala-

dást tettünk és igazi sikereket arattunk. Ennek tudata megkeményítheti szívünket, folytathatjuk s kiterjeszthetjük az emberi viszonyok emez új rendjének alapelveit, amely oly dicsőségesen kezdte meg pályáját s akkor lesz egy törekvő, önmagát megbecsülő munkásokból és polgárokból álló nemzetünk, egészséges, virágzó, haladó, az egész társadalom érdekeit szolgáló iparunk. Törhetetlen hitem az amerikai nagyipar jövőjében azon a meggyőződésen alapul, hogy a kérdés megoldását hova-tovább megeljük.

A fenti megállapításokat átvettük, vajha mi itt Magyarországon is ott tartanánk és a mi üzemvezetőink is megértene, hogy miként kell bánni a munkássággal.

Villannyal varr Ön? — Singer-motor megkíméli önt a fáradságtól, hogy varrógépét lábbal hajtsa. Sziveskedjék valamelyik Singer fióküzletben a Singer-motor bemutatását kérni. Vételkényszer nincsen.

Magyarország köszénbányászatainak történetéből.

A magyar szengazdasági helyzet megvilágítására érdekesnek tartjuk a „Magyar Statisztikai Szemle” f. évi 4. számában megjelent cikket, az ország bányamunkásságával megismertetni. Szükséges, hogy a munkásság ezen nagy fontosságú kérdést megismerje, mert a mozgalmat csakis úgy tudja eredményesen folytatni, ha tudatában van iparának történetével.

A köszénbányászat a bányaművelésnek egyik fiatalabb ága, mert amíg az ipar nem volt kifejlődve, a gőzgépek, a vasut, a gőzhajózás meg nem indult, addig tüzelő szükségletét fával elégítette ki az országok népessége, ugyanígy hazánkba is. A XIX. században, amikor az ipar bizonyos fellendülésnek indult, ugyiszintén a közlekedési eszközök is tökéletesebbekké váltak, ekkor kutattak azután nagyobb fűtőérték után. Így jutottak a köszén alkalmazására és így hozták létre a nagy és hatalmas tökebefektetést igénylő köszénbányászatot.

Magyarországon 1750 körül fedezik fel először a köszén a sopronmegyei Brennbergen, 1780-ban a Komárommegyei Zsemlyén (ma Vértessomló) 1790 körül Resicán és Steierlakon, 1807. körül pedig Pécsen állapították meg a szénjelenlétét. Az 1807. évvel tehát felfedezték Magyarország legfontosabb feketeszen telepei, az oraviczi bányakapitánysághoz tartozó Krassószörény megyei telepek valamint a pécsvidéki szénterület. Az ország harmadik legkisebb feketeszen területei, a Brassó vidéki jóval később állapították meg.

A Krassószörény megyei telepek Berzáska, Drenkova, Ressica, Domán, Steierlak, Auina községek, a Brassóiak Keresztényfalva és Feketehalom községek határába terülnek el. Ezeket a szénterületeket a Trianoni béke Magyarországtól elszakította s Romániának juttatta.

Egyetlen megmaradt feketeszen területünk a Pécsvidéki szénmedence. Ezért behatóbban ezzel a területtel foglalkozunk, mert ezen szénterületnek a termelése kimeríti Magyarország feketeszen termelését. A Pécsvidéki szénmedence három részre tagozódik: A déli szénterületre Pécs város, Mecsekszabolcs, Somogy, Vasas és Hosszúhetény községek határai az északi szénvonalra: Baranya és Tolna vármegyék érintkező határvidékén Magyarereggy, Kárász, Vékény, Császta, Szászvár, Maza, Váralja, Kis- és Nagymányok községek területe. E két nyugat-keleti irányú szénvonal között

fekszik a harmadik szénterület Komló és Budafa községekben.

A legrégebben észlelt lelőhelyek közül a brenbergi szénmezők rendszeres bányászása indult meg, de egyúttal Pécs környékén is 1765-ben. Azonban a felvevő ipar hiánya a szállítás nehézségei és költséges volta miatt a gyéren kibányászott szén csak a helyi szükségletre számíthatott, ezért csak nagyon kezdetleges formában és kis arányokban folytatták a szénbányászatot.

Az ipar fejlődése, amit gr. Széchenyi István látott meg először, ugyancsak az ő istápolása és az ő tevékenységének hatása alatt végre 1836-ban megnyitották az első vasutat, létrejött az első gőzmalom, megindult a dunai gőzhajózás. Az ország gazdasági vérkeringésének megindulását jelentik ezek a tények és csak ettől kezdve volt várható, hogy a magyar szénnek, mint a Magyar gazdasági organizmus táplálékának kelete lesz. A Pécs vidékén 1840-ig a kincstár bányászott kezdettől fogva. Az ezigdig kibányászott szén mennyiségét 1,409,500 métermázsára becsülték. Ettől az időtől kezdve magánosok gazdálkodtak, termelésük azonban egészen jelentéktelen volt. (Ami az alábbi táblázat mutat.)

A bányák belterjes üzeme csak akkor indult meg, amikor az első Dunagőzhajózási Társaság a kettős monarchiának jödeig legnagyobb szénfogyasztója 1852-ben megvásárolta első bányatelkét s a következő évben, 1853-ban művelni kezdte. E hajóstársaság életrekelésében Széchenyinek oroszlanrésze volt, de különösen fontos volt a szerepe az Al-Dunn és a Vaskapu szabályozása révén a vállalat fellendítésében, mert így vált lehetővé, hogy a társaság hajói Régenburg és a Dunadelta, Galac közt bonyolíthassák le a forgalmat, mi által nagy mennyiségű szénre volt a társaságnak úgy, hogy — mondhatjuk — Magyarország legnagyobb szénfogyasztója — abban az időben — ez a társaság volt.

A hajók fűtéséhez a társaság kezdetben részben brenbergi, részben délmagyarországi (Oravicza) szenet használt. Ez utóbbi szénnek legnagyobb a fűtőértéke az összes magyarországi szenek között, de a Dunához való szállítása nagyon költséges volt. Vasutvonal hiányában a társaság figyelme a pécsvidéki bányák felé irányult, mert a hajózási vonalnak mintegy a közepén, közel a Dunához feküsznek s emellett termékük kalorikus érték tekintetében is rögtön a délmagyarországi szén után következnek.

A széntermelés intenzív megindítása azonban itt is csak abban az esetben lehetett rentabilis, ha a bányákat vasutvonalal lehet összekötni a Dunával. A társaság 1855-ben kiépíti a bányatelep—őszögi szárnyvonalat — 1857. május 2-án pedig az Őszög—mohácsi fővonal nyílt meg. (Folyt. köv.)

A JELENKOR LEGJOBB TITÓSEDO ANYAGU

Eternit

CSAK AZ „Eternit” VÉDSZÓVAL JELELT LAP VALÓDI,
ETERNIT-MÜVEK HÁTSCHEN LAJOS BUDAPEST ANDRÁSSY UT 33. GYAR-MYERCESE VÁROD.

Elárúsító helyek: Bogenglück Ignác vas-, bőr- és festékárúkereskedése, Salgótarján. — Kun Testvérek épületfa- és építőanyagok raktára, Kisterenye.

A bányamunkásság országos mozgalmat indít helyzete megjavítása érdekében.

Szövetségünk központi vezetősége, látva azt a szomorú helyzetet, ami a bányatelepeken uralkodik elhatározta, hogy mozgalmat indít a bányamunkásság gazdasági helyzetének az enyhítésére. A vezetőség mérlegelte a súlyos gazdasági helyzetet, mérlegelte azt a válságot, amelyben a bányai ipar vergődik, azonban mindezek dacára látva azt, hogy ugyanakkor, amikor a munkásság gazdasági leromlása napról-napra fokozódik, ugyanakkor a vállalatok üzleti mérlegei állandóan nyereséget mutatnak ki, sőt ezen nyereségek évről-évre szaporodnak, tehát ennél fogva lehetők tart egy bizonyos javítást a munkásság helyzetén.

Tekintettel arra, hogy ismét küszöbön van, amikor a szénkampány megindul, továbbá számítva arra, hogy szövetségünk azon eljárása, amelyet az állam illetékes ténylezői-nél folytat az iránt, hogy a Magyar szenek elhelyezését biztosítsa, már most beadvánnyal fordulnak az összes telepek munkásai a vállalatokhoz és a kampány idejére béreik feljavítását kérik. Szövetségünk ezen eljárása és ezen mozgalom megindítása alkal-mával tekintélyének egész súlyával oda fog hatni, hogy a munkásság ezen jogos kívánságai teljesüljenek. Számítunk arra, hogy ezen mozgalmunkat ismét lesznek, akik kiakarják sajátítani, vagy lekicsinyelni, azonban mi a lehető keretek között mozogva mindent el fogunk követni, hogy ezen akciónkat siker koronázza. Már most felhívjuk a munkásság figyelmét arra, hogy foglalkozzanak a kérdéssel és a lehető keretek között foglaljanak állást s ezen állásfoglalásukról szövetségünket értesítsék, hogy minél rövidebb időn belül mindenütt a viszonyokhoz képest, de mégis lehetőleg egységes beadványokat elkészíthessük és a munkástársakhoz eljuttathassuk benyújtás végett.

Nyilatkozat.

A pécsvidéki bányatelepeken az utóbbi időben több oldalról azt az alaptalan rágalmat terjesztik, mintha engem szövetségünk közbenjárására bocsájtottak el Pécsbányatelepről. Továbbá fessegetik és különféle rágalmakat fűznek ahhoz, hogy miért tartózkodtam Pécs szerb megszállása alkalmával Komlón, ugyancsak ezt fessegetik, hogy most miként kaptam munkát ismét Komlón.

A fenti kérdésekre nem reagálnék, ha ezt nem abban a formában terjesztenék a munkásság között, mintha én a munkásság árulójaként működtem volna a múltban Pécs szerb megszállása alatt, ugyiszintén most ismét Komlón. Eppen azért kötelességemnek tartom, hogy a munkásságot tájékoztassam úgy akkori, mint mostani viselkedésem, valamint alkalmatásomról.

Amikor Pécs, ugyiszintén vidéke a szerb megszállás alatt szenvedett, akkor én számtalan munkástársammal, ugyiszintén a polgárság-

nak tekintélyes részével köteleességünknek tartottuk magyar érzésünknek és országunk iránti kötelezettségünknek oly formán eleget tenni, hogy Pécsvidékről a szerbek elvonulását szerény tehetségünkhöz képest minél gyorsabbá tegyük. Ezen munkánk végzése közben egy szép napon a szerbek összeláncoltak és több-magammal végig hucoltak Pécs város utcáin, hogy ez által is a többi jóérzésű munkástársaimat, valamint a polgárságot elriasszák a magyarirányú mozgalmától. Hosszas meghurcoltatás után a demarkációs vonalon átlótek, így jutottam el annakidején Komlóra, ahol folytattam munkámat tovább és ekkor tudtam meg, hogy a szerbek árulás következtében fogtak el és ezt az árulást exponált szociálista követte el.

Ettől fogva megundorodtam a munkásmozgalmom szociálista irányba való fejlesztésétől. Mert, amikor vezetőemberek arra vetemednek, hogy egy országterületének ellenséges csapatok által történt megszállása alkalmával elárulják azokat, akik a magyar érdekeket szolgálják, akkor nem tartom alkalmasnak azt a munkás mozgalmat.

Természetesen, hogy én akkor, amikor Komlóra állítottam, ott minden erőmmel azon dolgoztam, hogy a munkásság, a magyar érdekek szolgálatába álljon.

A legalaptalanabb rágalom az, mintha Pécsbányatelepről engem szövetségünk közbenjárására bocsájtottak volna el. Ennek igazolására kijelentem, hogy a mostani komlói elhelyezkedésem is szövetségünk pécsvidéki titkárnak közbenjárása segítségével történt, amit ez uton köszönettel jelentek ki. És egyben adom tudomására a munkásságnak, hogy ez által is ismerjék meg, milyen eszközökkel dolgoznak ellenfeleink, nem törődve az igazsággal csupán azzal, hogy a munkásságot alaptalan rágalom terjesztésével a munkásmozgalmat helyes irányától eltereljék és a maguk részére elkönnyelhessék. Megnyugtatom ellenfeleinket, hogy ezen tervük nem fog sikerülni, mert a munkásság hamarosan rá jön arra, hogy demagógiával nem lehet munkásmozgalmat irányítani és bízom benne, hogy a munkásság rövidesen teljes tömegével áll zászlónk alá és segíti a munkásság ügyét győzelemre.

Komló, 1928. június 2.

Hock János s. k.

Helyicsoport alakítás Tokod-Altárán.

Június hó 29-én, Péter-Pál napján impozáns gyűlésen nyilatkozott meg a Tokod-altári munkásság, amely gyűlésen lelkesedéssel csatlakozott szövetségünk mozgalmához és egyhangú határozattal mondotta ki, hogy Tokod-Altárán helyicsoportot alakít.

Nagy sürgős-forgás volt Péter-Pál napján a Tokod-altári telepen. Már a kora reggeli órákban jártak-keltek az emberek, tárgyalták a nap eseményeit, készültek a délutáni alakuló gyűlésre. A telepen, az uccákon embercsoportok gyűltek, vitatkoztak és készítették egymást elő a délutáni gyűlés impozáns lezajlására. — Lélekemelő látvány volt, amikor délután pont 3 órakor az Osvald-féle vendéglő tágas udvarán tömörültek az emberek és Réz József az egybehívók nevében üdvözölte a megjelenteket és átadta a szót a központ kiküldöttének. Először Batta Gyula salgótarjánból ismertette a szervezet szükségességét, ugyancsak a bányamunkásság gazdasági helyzetét. Reá mutatott azon lehetetlen állapotokra, amelyek a

munkásság szervezatlensége következtében nehezedik a munkásságra.

Utána Csóka Vendel, a szövetség titkára ismertette azokat a körülményeket, amelyek szükségessé tették szövetségünk megalakítását, Reámutatott azon fontos teendőkre, amelyek halaszthatatlanul sürgetik, hogy a munkásság szövetségünk keretén belül mozgalmat indítson a bányamunkásság gazdasági helyzetének megjavítása érdekében.

A gyűlés hallgatósága mindkét előadót nagy érdeklődéssel hallgatta és az elmondottak hatására alatt lelkes elhatározással mondotta ki, hogy a bányamunkásság gazdasági helyzetének megjavítása érdekében a Magyarországi Bánya- és Kohómunkások Gazdasági Szövetségének zászlója alatt folytatja a megalkuvás nélküli harcot mindaddig, míg ezen harcot győzelemre nem juttatja. Nagy lelkesedéssel és egyhangúlag választották meg a vezetőséget, mely szerint elnök: Nagy Imre, másod-elnök: Mihály György, jegyző: Laki Sándor, pénztárosok: Balig István és Kapa József, ellenőrök: Réz József és Vakán Márton. Választmányi tagokká Budai István, Vasvári Imre és Béró András szaktársakat választották meg.

A gyűlés után még sokáig együtt maradtak a szaktársak és a központi kiküldöttekkel tárgyaltak a helyicsoport ügyeinek a viteléről, ugyancsak az országos mozgalom fejlesztéséről és csak hosszas beszélgetések után a késő esti órákban oszlott szét a munkásság azzal az elhatározással, hogy a munkásság ügyét lelkesedéssel szolgálja.

Helyicsoportok hirei.

Pécskerületi szaktársak figyelmébe. Közljük, hogy kerületi ügyvédünk dr. Ligeti Kabos, Pécs, Mindszent-u. 24.

Oly ügyekben, melyekben a szaktársaknak ingyenes jogvédelem jár, a kerületi titkárság útján, egyéb ügyekben pedig közvetlenül fordulhatnak fenti ügyvédhez.

Mecsekszabolcs. Beiratások és befizetések az otthonban bármikor eszközölhetők. Az otthon naponta d. e. 8—12-ig és délután 2—10 óráig van nyitva. Könyvtárak: csütörtökön délelőtt 10—11-ig, d. u. 5—6-ig és vasárnaponként délelőtt 10—11-ig.

Ugyancsak e helyütt ajánljuk szaktársaink figyelmébe Mácsai István tagunkat, ki egy nagy cég megbízásából elfogad rendeléseket kedvező részletfizetési feltételek mellett a következő cikkekre: Kaiser varrógépek, Waffenrad kerékpárok, Harley-Davidson motorkerékpárok, gramofonok, lámpacsillárok és az összes villanybeszerelési cikkek. Lakcime: Szabolcsbányatelep 69. szám.

Pécsbányatelep. Beiratások és befizetések Linc János pénztáros szaktársnál eszközölhetők.

Minden hó első előlegfizetést követő vasárnap d. u. 3 órakor a Troll-féle vendéglőben, minden hó második előlegfizetést követő vasárnap d. u. 3 órakor pedig Kassiban özv. Régné vendéglőjében a csoport tagösszejevetelt tart.

Tatabánya-Felsőgallai titkárság. Hivatalos helyisége Felsőgallán Schalkhamer-féle vendéglőben van. Hivatalos órák hetenként hétfőn, szerdán és pénteken d. e. 9—12-ig és délután 2—7 óráig. Minden panasszal és felvilágosításért ide forduljanak a szaktársak.

Nagyánok. A tolnai kerületi titkári iroda Nagyánokon, a Finta-féle házban van. Minden panasszal, felvilágosításért a szaktársak forduljanak Bernhard Henrik kerületi titkárhoz.

A pénztár kezelésével, tagjárulékok beszedésével és tagok felvételével id. Heim Ferenc van megbízva.

Ajka. Szövetségünk ajkai tagjai érrezoé a beiratkozások és tagjárulékok befizetésének kezelésével a vezetőség végleges megválasztásáig Ifj. Papp Imre szaktársat bízunk meg.

Felhívjuk ajkai tagjainkat, ugyancsak az ajkai munkásságot, hogy jelentkezzenek Papp szaktársnál beiratkozás, illetve a tagjárulékok pontos befizetése céljából. Ugyancsak az esetleges panaszokkal is oda forduljanak.

Fel a munkára, tömörüljünk győzelmünk biztos tudatában!

Egy évtizedek óta jól bevezetett, nélkülözhetetlen háztartási cikk

elárusítására,

mely cikk kedvező részletfizetési feltételek ellenében kerül forgalomba, jelentékeny részv.-társaság állandó alkalmazására

jó beszélőképeségű urat

keres magánvevők látogatására. Csak olyan urak jelentkezzenek, akik legjobb referenciák felett rendelkeznek, jó beszélőképeséggel bírnak és ügyes elárusítók.

Részletes írásbeli ajánlatok az eddigi tevékenység megjelölésével „Jó jövődelom” jelígre e lap kiadóhivatalába kértnek. —

Az anyagi gondok nehéz napjaiban,

amikor úgy szólnak senkinek a keresete nem fűdi a kiadásokat

szép pénzt kereshet

mint fő- vagy mellék- foglalkozással, ha értékes, érdekes könyveink részletfizetési terjesztésére vállalkozik. Mi ugyanis megtaníttuk hogyan kell eladni könyveket részletfizetésre. A mi kiadványaink mind márkás, irodalmi művek, amelyeknek terjesztésével tehát tiszteletes megélhetést vagy minden esetre szép mellékjövedelmet biztosíthat magának. Még ma irjon díjtalan ismertető nyomtatványokért, amelyeket szívesen megküld a

„PALLADIS” könyvosztálya
Budapest, V., Alkotmány-utca 4.

SINGER
varrógép
RÉG BEVÁLT JÓ MINŐSÉGBEN
Kedvező fizetési feltételek
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Salgótarjánban,
Fő-utca 75. szám. alatt
a róm. kath. templommal szemben.